

aby výstražné znamení vlaku, byť oslabeně, zaslechl, kdyby si byl uvědomil možnost, že po trati, vedoucí rovnoběžně se silnicí, jede vlak, kdyby tedy byl svou pozornost soustředil na toto nebezpečí. Zmíněné zjištění rozsudku není neodůvodněnou domněnkou, jak stěžovatel pod zorným úhlem zmatku nedostatku důvodu namítá, neboť rozsudek odůvodňuje zjištění to poukazem k delšímu trvání a pronikavosti výstražného znamení (zapísknutí).

Je bez významu, že se rozsudek nezabývá udáním svědka M., že ani on neslyšel zmíněné výstražné znamení, neboť tento svědek nebyl, jak tomu bylo u obžalovaného, povinen, aby svou pozornost soustředil na nebezpečí blížícího se vlaku. Ostatně je tato domnělá neúplnost rozsudku bez významu již proto, že by obžalovaného po stránce hmotně-právní nezabavila viny ani ta okolnost, že výstražné znamení skutečně nemohl zaslechnouti; neboť věděl-li obžalovaný podle nenapadeného zjištění rozsudku, že silnice, po které jel, přetíná trať nechráněným přejezdem, a byl-li tam nad to přehled značně ztížen, bylo povinností obžalovaného, aby se tím či oním způsobem přesvědčil, zda nepřijíždí vlak, a aby tedy auto po případě za uvedeným účelem před přejezdem zastavil, jak rozsudek zcela správně rozvádí. K tomu byl obžalovaný tím spíše povinen, poukazuje-li zmateční stížnost na to, že obžalovaný, řídě auto na jeho pravé straně a maje vedle sebe ještě dvě osoby, neměl rozhled na trať. Tím padají vývody zmateční stížnosti o tom, že nesměl za jízdy otevřítí dvířka a dívat se jimi na stranu. Při tomto stavu věci netřeba se ani zabývatí oněmi vývody zmateční stížnosti, které jsou věnovány otázce rychlosti; neboť jádrem zavinění stěžovatelova je podle napadeného rozsudku jeho neopatrnost záležející v tom, že přejížděl trať, aniž se patřičně přesvědčil, zda nepřijíždí vlak, ačkoli mu to bylo podle toho, co řečeno, lehce možno a ačkoli musel počítati s možností, že jede právě po trati vlak, a to i tehda, když výstražné znamení vlaku nezaslechl. Poukazuje-li stěžovatel na hluk nákladního auta, musela ho právě tato okolnost pobádati ke zvýšené pozornosti; muselť přece počítati s tím, co na svou obhajobu namítá, že totiž pískání vlaku přeslechl důsledkem hluku autem způsobeného. Ostatně přehlíží zmateční stížnost úplně, že obžalovaný byl i podle výslovného předpisu § 106, odst. 4 vl. nař. č. 203/1935 Sb. z. a n. povinen před železničním přejezdem jízdu přiměřeně zvolniti a je-li toho k zabránění nehody — jako v souzeném případě — zapotřebí, vozidlo z a s t a v i t i.

Dospěl-li takto nalézací soud správně k úsudku o zavinění obžalovaného, je s hlediska výroku o vině bez významu, zda k výsledku přispěla i stěžovatelem tvrzená nedbalost řidiče a topiče vlaku. Bylo proto zmateční stížnost jako neodůvodněnou podle § 288, odst. 1. tr. ř. zamítnouti.

Čís. 6044.

Pro otázku ceny zpronevěřené věci ve smyslu § 183 tr. zák. je rozhodná skutečná cena v době, kdy s ní pachatel protiprávně naložil, nikoli peníz, který na ni byl pachateli zapůjčen jako na zástavu.

Okolnost, že pachatel vydal zástavní lístek vlastníku věci, je posuzovati jen jako náhradu škody, i když to učinil dříve než bylo podáno trestní oznámení.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1937, Zm I 793/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem zpronevěry podle §§ 183, 461 tr. z., zrušil napadený rozsudek ve výroku o vině, jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících jako zmatečný a uznal obžalovaného vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. z., jehož se dopustil tím, že si v únoru 1937 v P. přivlastil perský koberec v ceně vyšší než 2.000 Kč, nikoli však přes 20.000 Kč, svěřený mu N-em.

Z d ů v o d ů:

Zmatečná stížnost státního zastupitelství uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281, č. 9 a), správně č. 10 tr. ř., domáhajíc se toho, aby bylo vysloveno, že čin rozsudkem zjištěný je nikoli přestupkem zpronevěření podle § 461 tr. z., nýbrž zločinem zpronevěření podle § 183 tr. z.

Zmatečné stížnosti nelze upříti oprávněnost. Rozsudek zjistil, že N. svěřil dne 23. února 1937 obžalovanému čtyři perské koberce k vyčištění, že obžalovaný tři z nich vrátil, čtvrtý však v ceně 4.000 Kč až 5.000 Kč z nedostatku peněz dne 28. února 1937 zastavil v Státním zástavním úřadě za 1.800 Kč, že dne 7. března 1937 vydal O-ovi pro N. zástavní lístek na tento koberec a 600 Kč na hotovosti a že N. koberec ze zastavárny vyplatil, složiv 1.800 Kč půjčky a 18 Kč úroků.

Rozsudek vyslovil, že v jednání obžalovaného spočívá jak po objektivní, tak i po subjektivní stránce skutková podstata zpronevěry, dochází však k právnímu názoru, že hodnotu zpronevěřeného koberce určuje v tomto případě částka, kterou poškozený musel ze svého vynaložit, aby koberec získal zpět, totiž částka 1.218 Kč a že tedy čin obžalovaného tvoří skutkovou podstatu přestupku zpronevěření podle §§ 461, 183 tr. z.

Ze zjištění rozsudkových je nepochybně patrné, že obžalovaný svěřenou věc si »přivlastnil«, neboť zastaviv koberec, osobil si a vykonal nad ním právo quasivlastnické, byť i zástavní lístek vydal několik dní po provedení zastavení koberce prostřednictvím O. vlastníku koberce N. Není proto zapotřebí zabývat se otázkou, zdali si obžalovaný koberec i »zadržel«.

Názor rozsudku, že skutek obžalovaného je podřadit pod předpis § 461 tr. z., zakládá se na nesprávném výkladu zákona, neboť hodnotu věci svěřené nelze s hlediska § 183 tr. z. stanovit podle užitku pachatele, nýbrž podle hodnoty, již měl v době zpronevěření svěřený statek pro svěřitele. Tato hodnota byla podle zjištění rozsudku vyšší než 2.000 Kč, nikoli však vyšší než 20.000 Kč a byla tedy vyšší než nej-

nižší zákonná mez stanovená § 183 tr. z. pro kvalifikaci činu za zločin. Stanovisko rozhodnutí bývalého vídeňského nejvyššího soudu ze dne 29. prosince 1906 (č. 3283 víd. sb.) bylo pozdější judikaturou opuštěno; jak theorie, tak i nálezy nejvyššího soudu z doby pozdější důsledně setrvávají nyní na názoru, že pro otázku ceny zpronevěřené věci je rozhodná jen skutečná cena předmětu v době, kdy pachatel s ní proti-právně naložil, nikoli peníz půjčený na ni jako na zástavu a že vrácení nebo vydání zástavního lístku, i když se stalo před tím, než trestní oznámení bylo podáno, je posuzováno jen jako náhradu škody (Altmann I., str. 509, Herbst vyd. z r. 1882, str. 387, dále nálezy nynějšího vídeňského nejvyššího soudu, svazek II., č. 81 a svazek VI., č. 142, pak rozhodnutí nejv. soudu č. 1774, 3570 Sb. n. s.). Ani rozhodnutí č. 3681 Sb. n. s., jehož se rozsudek dovolává, nevyslovuje přímo právní názor, uplatněný v rozhodnutí č. 3283/6 víd. sb., nýbrž opakuje především zásadu vyslovenou v rozh. č. 1774 a 3570 Sb. n. s.

Uvažoval tedy soud prvé stolice skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, nesprávným výkladem zákona podle trestního zákona, který se k němu nevztahuje (§ 281, č. 10 tr. ř.).

Čís. 6045.

Původcem ve smyslu § 1, odst. 3 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. je ten, kdo vyvinul činnost v tomto zákonném ustanovení uvedenou za tím účelem, aby zpráva byla uveřejněna právě v tom tiskopise, o který v konkrétním případě jde.

Kdo sepsal urážlivou zprávu pro určitý časopis, v němž byla pak uveřejněna, neodpovídá trestně jako informátor, byla-li zpráva bez jeho vědomí a souhlasu dále uveřejněna v jiném časopise nebo dále rozšiřována.

Odpovědný redaktor není zproštěn odpovědnosti za zanedbání povinné pozornosti podle § 4 tiskové novely (zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky čís. 145/1933 Sb. z. a n.) tím, že byl v době uveřejnění závadné zprávy na dovolené, neoznámil-li úřadu změnu v redakci (§ 11 tiskového zákona).

Vylučuje-li důkaz pravdy nebo omluvitelného omylu trestnost osoby odpovědné za obsah závadné zprávy, není trestný ani odpovědný redaktor pro zanedbání povinné péče.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1937, Zm I 356/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromé žalobkyně do rozsudku krajského soudu, pokud čelila proti výroku, jímž byla obžalovaná A. zproštěna podle § 259, č. 2 tr. ř. obžaloby pro přečin podle § 1, 2 a 3 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. a § 1 zákona č. 124/1924 (145/1933) Sb. z. a n. Naproti tomu vyhověl nejvyšší soud zmateční stížnosti soukromé žalobkyně, pokud čelila proti